

Aihe: Kuntalaisaloite: Asukkaiden turvallisuuden ja perusoikeuksien huomioon ottaminen vetyputkilinjauksessa
Lähetetty: 29.4.2026, 13.16.15
Mistä: Kuntalaisaloitepalvelu<noreply@kuntalaisaloite.fi>
Mihin: Kirjaamo

Saate kunnalle

Ohessa kuntalaisten perusoikeuksia ja omaisuudensuojaa koskeva aloite. Toivomme aloitteen käsittelyä kaupunginvaltuustossa, koska kyseinen rakennushanke ei täytä lunastuslain ehtoja ja on lisäksi perustuslain vastainen. Asukkaat joutuisivat hankkeen toteutuessa epäinhimilliseen asemaan.
Valtuuston tulee huolehtia kaupungin alueella asukkaiden lainmukaisesta kohtelusta.

Kuntalaisaloite

Asukkaiden turvallisuuden ja perusoikeuksien huomioon ottaminen vetyputkilinjauksessa
Loimaa

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 8.1.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 9.1.2026

Me allekirjoittaneet vaadimme, että vetyputkilinjaus suunnitellaan Loimaalla asukkaiden ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen. Loimaan kaupungin tulee edellyttää hankkeelta asianmukaisia ja laillisia menettelytapoja.

Lisäksi kaupungin oman toiminnan tulee olla jatkossa hyvän hallintotavan mukaisesti avointa, yhdenvertaista ja läpinäkyvää, sekä kaupungin toimielinten sisällä että asukkaiden suuntaan. Tällä hetkellä hanke on edennyt Loimaalla jo yli vuoden ajan ilman, että kaupunki on informoinut maanomistajia tai lähialueen asukkaita kertaakaan hankkeen tai YVA-menettelyn etenemisestä. Gasgrid Oy:n Keski-Euroopan vetymarkkinoille suunnittelemaa vetyputkilinjausta ei tule toteuttaa nykyisen suunnitelman mukaisesti, vaan asuinkiinteistöt riittävän kaukaa kiertäen ja yksityishenkilöiden maaomaisuudelle koituvat negatiiviset vaikutukset minimoiden.

Vuodon, vahingonteon tai onnettomuuden tapahtuessa paineistettu metrin halkaisijaltaan oleva vetykaasuputki aiheuttaa aivan ilmeisen hengenvaaran todella suurelle etäisyydelle. Loimaan kaupunki on kuitenkin sallinut hankkeen etenemisen alueellaan, ja jopa putken sijoittamisen asuinpihoille, vaikka vedyn siirrosta ei ole tehty minkäänlaisia riski- tai turvallisuusselvityksiä. Koko suunnitelma perustuu virheellisesti täysin väärän kaasun eli maakaasun ominaisuuksiin ja raja-arvoihin.

Loimaan kaupunginvaltuuston tulee huolehtia asukkaidensa inhimillisestä ja lainmukaisesta kohtelusta hankkeen eri vaiheissa. Tämänhetkinen vetyputkilinjaus rikkoo Suomen perustuslakia. Kansalaisilla on oikeus omaisuuden suojaan, eikä kansalaisten oman maaomaisuuden käyttöä saa rajoittaa ilman erillislainsäädäntöä ja pakottavaa tarvetta. Ihmiset eivät myöskään saa joutua hengenvaaraan omilla kotipihoillaan. Vaatimus perustuu lisäksi seuraaviin seikkoihin:

1) Suunnitelma rikkoo asukkaiden ihmisoikeuksia. Ei ole inhimillisten arvojen mukaista asettaa tavallisia suomalaisia asemaan, jossa asukkaiden turvallisuus ja henki vaarantuvat heidän omissa kodeissaan.

Gasgrid Oy on ilmoittanut julkisuudessa, että 20 metriä asuintalon reunasta on yhtiön mukaan riittävä suojaetäisyys vetyputkesta, mutta suunnitelma perustuu täysin virheellisesti ja harhaanjohtavasti maakaasun suojaetäisyyksiin. Paineistetun (80 bar), halkaisijaltaan yli metrisen vetyputken turvallista etäisyyttä asutuksesta ei ole vielä edes selvitetty, ja pelastusviranomaisten ohjeistukseen sekä valtion omaan turvallisuusohjeistukseen (Tukes, vedyn käsittelyn turvallisuus) verratessa todellinen turvaetäisyys saattaa olla jopa useita kilometrejä Gasgridin käyttämän 20 metrin sijaan. Tukesin ohjeistuksen mukaan vuototilanteen sattuessa paineistettu vetykaasu ei tarvitse syttymiseen kipinää, vaan vety syttyy käytännössä itsestään.

Tukes on julkaissut selväsanaisen ohjeen, jossa teollisuuden toimijoita nimenomaan varoitetaan rinnastamasta vetyä ja maakaasua toisiinsa. Tukes varoittaa vedyn ominaisuuksista, sillä vety tunkeutuu erittäin pienimolekyylisenä herkästi liitosten läpi ja haurastuttaa helposti useimmat metallit, jolloin puhutaan vetyhaurastumisesta.

Vety luokitellaan erittäin helposti syttyväksi kaasuksi. Suomen pelastuslaitoksen ohjeistuksen

mukaan jo yksi ainoa repeytymisvaarassa oleva vetykaasupullo vaatii tulipalossa 300 metrin turvaetäisyyden.

Gasgridin tapaa käyttää linjaussuunnitelman perustana maakaasua vedyn sijasta voi pitää törkeän piittaamattomana ja harhaanjohtavana, koska Gasgridin täytyy olla tietoinen Tukesin ohjeistuksesta. Näin ollen linjauksen lähialueen asukkaat asetetaan suunnitelmassa ilmeisen tietoisesti suoranaiseen hengenvaaraan.

2) Kaupunginvaltuuston tehtävä on viime kädessä valvoa Suomen lakien toteutumista omalla alueellaan. Yksittäisen asukkaan ja maanomistajan näkökulmasta Gasgrid Oy:n vetyputkilinjaus rikkoo useita Suomen kansalaisen perusoikeuksia. Omaisuuden suojaan kuuluu Suomessa omaisuuden vapaa käyttöoikeus. Ilman poikkeuslainsäädäntöä omaisuuden käyttöoikeutta ei voi rajoittaa ja omaisuutta pakkolunastaa, eikä edes poikkeuslainsäädännöllä, mikäli muita keinoja on käytettävissä. Suunnitelman mukaan asuinpihojen osia ja metsäomaisuutta jouduttaisiin kuitenkin käytännössä laajasti pakkolunastamaan vetyputkikaivantoa ja suojavyöhykkeitä varten. Lisäksi ihmisoikeuksia ja kotirauhaa rikkoo räikeästi asukkaiden asettaminen hengenvaaraan omissa kodeissaan ja pihamaillaan.

Loimaan kaupungin tulee pikaisesti selvittää, kuinka suureen kiinteistömäärään suunniteltu linjaus kohdistuu suoraan. Ennen hankkeen etenemistä tulee selvittää putkilinjakuksen lähialueen kiinteistöjen, vapaa-ajan asuntojen, yhteisöjen ja yritysten lukumäärä todellisiin paineistettun vetykaasun riski- ja turvaetäisyyksiin perustuen. Vetykaasun vaarallisuuden vuoksi linjaushankkeen etenemistä ei voi sallia, ennen kuin vedyn siirron lainsäädäntö on valmistunut ja todelliset turvaetäisyydet on selvitetty.

3) Gasgrid Oy:n edustaja on todennut julkisuudessa, että asuinkiinteistöjen arvo ei laske tonteille sijoitetun vetykaasuputken vuoksi. Omistajat ovat jyrkästi eri mieltä: turvallisessa omakotitalossa voi olla kiinni yksittäisen asukkaan koko omaisuus, ja vetyputki suorastaan romahduttaa kodin arvon. Lähtökohtaisesti ihmiset eivät halua asua erittäin syttymis- ja räjähdysherkkää ainetta sisältävän suuren vetyputken vierellä, joten kyseisten kiinteistöjen myyntiarvot tulevat laskemaan voimakkaasti. Vetyputkilinjakuksen sijoittaminen asuinkiinteistöjen alueelle rikkoo räikeästi yksittäisen kansalaisen omaisuuden suoja. Hankkeen vaatimat suojavyöhykkeet rikkovat oman kiinteistön käyttöoikeutta väistämättä. Vedyn yleisiin turvallisuusohjeisiin perustuen voi todeta, että asukkaan turvallisuuden näkökulmasta nämä asuinkiinteistöt muuttuisivat samalla pysyvästi käyttökelvottomiksi.

4) Gasgrid Oy ilmoittaa, että vetyputkilinjaus kiertää omakotitontit/asuinkiinteistöt aina kun mahdollista, mutta karttakuvasta näkee, että käytännössä Gasgrid ei noudata tätä väitettyä periaatettaan, vaan putkilinjaus voidaan sijoittaa ”mutkat suoriksi” -periaatteella asuinkiinteistön puolelle ilman mitään maastollista tai muuta perustetta. Tätä ei tule hyväksyä. Loimaan kaupungin päättäjien tulee tutustua karttasuunnitelmaan koko Loimaan alueella. Lähtökohdaksi pitää asettaa, että asuinkiinteistöjen rajat tulee suunnitelmassa kiertää todellisen suojavyöhykkeen etäisyydeltä, jota ei ole vielä edes selvitetty. Gasgridin ympäri Suomea käyttämät virheelliset viittaukset maakaasun turvaetäisyyksiin tulee välittömästi ja yksiselitteisesti hylätä linjausperusteina.

5) Vedyn erilaiset turvallisuusriskit, kuten seuraukset asukkaiden turvallisuudelle onnettomuustilanteissa, tulee selvittää tarkasti ennen hankkeen etenemistä seuraavaan vaiheeseen. Vuototilanteen sattuessa paineistettu vetykaasu ei tarvitse syttymiseen kipinää, vaan vety syttyy hyvin pienestä energiavarauksesta käytännössä itsestään. Vuototilanteessa on mahdollista, että esimerkiksi keskellä peltoa tai pihamaata palaa ylöspäin suuntautuva näkymätön erittäin vaarallinen suihkuliekin.

Myös vetykaasuputken räjähdysherkkyys ja räjähdysten suuri vaikutusetaisyys ovat todellisia turvallisuusriskejä, eivät tyhjiä uhkakuvia.

Vedyn syttymisenergia on erittäin pieni, minkä vuoksi esimerkiksi linjaston ikääntyessä vety voi syttyä pelkästä staattisesta paineesta sen purkautuessa ulos paineenalaisesta säiliöstä.

Tutkimusten mukaan räjähdys ja suihkupalo voivat alkaa jo purkautumisvaiheen alussa. Vedyn turvallisuusriskejä ja turvallisuusselvitysten pakollisuutta ympäristölainsäädännön mukaan valottaa esimerkiksi Tiina Aallon diplomityö Vedyn elektrolyysilaitosten turvallisuudesta (2023). Diplomityössä myös todetaan, että kasvihuonekaasu vedyn luokittelu vihreäksi energiamuodoksi on kyseenalaista.

Tutkittua tietoa näin suuren vetysiirtoputken vuoto-, palo- ja turvallisuusriskeistä ei ole vielä olemassa, joten keskustelu suojaetäisyyksistä on tällä hetkellä täysin epärelevanttia. Vuoto- ja räjähdystilanteiden mahdollisuudet ja vaikutukset tulee ehdottomasti selvittää ja ottaa huomioon ennen vetyputkisuunnitelman etenemistä.

6) Maamme geopolitisessa tilanteessa Suomenlahteen sijoitettava erittäin räjähdysherkkä kaasuputki ei ole asukkaiden kannalta turvallinen ratkaisu. Erittäin herkästi räjähtävä kaasuputki ei myöskään lisää Suomen huoltovarmuutta kriisiaikoina. Turvallisuus- ja riskikartoituksissa tulee huomioida myös maanpuolustukselliset riskitekijät ja vahingontekojen mahdollisuus.

7) Loimaan kaupungin tulee jäädättää hankkeen eteneminen ja parhaillaan jo meneillään oleva YVA-menettely omalla alueellaan, kunnes oikeanimistä kaasua (ei maakaasua) koskevat asianmukaiset ja puolueettomat riskianalyysit sekä ympäristölainsäädännön edellyttämät turvallisuusselvitykset on tehty. Hankkeeseen sisältyy niin suuria turvallisuusriskejä, että hankkeen etenemistä Loimaan alueella ei ole syytä kiirehtiä.

Vastuuhenkilöt

Osallistujia yhteensä 322

Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video

Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.

Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa

<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/46202>

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.